ΑΠΟ ΤΗ ΣΚΟΠΙΑ ΤΗΣ ΜΟΣΧΑΣ

Τὰ ἑξήντα χρόνια τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΣΕΙΣ

ΜΟΣΧΑ ('ΙΣ. Ὑπ.). Κάποτε οἱ ἱστορικοὶ θὰ γράφουν ὅτι ἡ πιὸ ἐντυπωσιακὴ ἀποκάλυψη τοῦ 20οῦ αἰώνα ἦταν ἡ ἀποκάλυψη τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης: Αὐτὴ διήρκησε ἑξακοσίες μέχρις ὅτου ὁ παλιὸς κόσμος παραδεχτεῖ ὅτι ἔχει ἀρχίσει νὰ κάνει μὲ ἕνα ἐντελῶς νέο καὶ ἀποφασιστικὰ ζωντανὸ πολιτισμό.

Δὲν ὑπερβάλλω, ἀλλὰ μόνον ἀναφέρω ἕνα συμπέρασμα ἀπὸ τὴν ἀνάλυση τοῦ τύπου τῆς Δύσης καὶ τὴν ἀπόφαση τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ γιὰ τὴν 60η ἐπέτειο τῆς Ὀκτωβριανῆς ἐπανάστασης, κάτω ἀπὸ τὰ συνθήματα τῆς ὁποίας περνᾶ αὐτὸς ὁ χρόνος. Ὁ προοδευτικὸς τύπος ἔγραψε εὐνοϊκὰ σχόλια. Ὁ ἀντιδραστικὸς τύπος εἴτε δὲν «σιμείωσε» τὰ γεγονότα, εἴτε, μὴ κρύβοντας τὴν ἐχθρότητά του, κατέφυγε στὴν ἄρνηση ὀφθαλμοφανῶν γεγονότων.

Ἀνάμεσα στοὺς φίλους τῆς Σοβιετικῆ Ἕνωσις ὑπῆρχαν ὄχι μονο πραγματικοὶ ἐπαναστάτες, ἀλλὰ καὶ ἄθρωποι, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶχαν γνώση ὅλων τῶν δυσκολιῶν τῆς οἰκοδόμησης μιᾶς κοινωνίας, τοῦ ἀκολουθοῦσε ἕναν δρόμο διαφορετικὸ ἀπὸ τὸν προηγούμενο. Ὁ χρόνος συμπληρώνει αὐτὸ τὸ κενό.

Ζοῦν ἀκόμη γέροι, ποὺ θυμοῦνται τὸ θαυμάσιο ὄνειρο τῆς ἐποχῆς τους γιὰ ἕνα ὁλοκληρωτικὸ ἠλεκτρισμὸ τῆς χώρας. Θυμοῦνται τὴ γριὰ ἀγρότισσα, στῆς ὁποίας τὴν καλύβα ἔβαλαν ἠλεκτρικὸ φῶς, ἀπὸ τὸν πρῶτο ὑδροηλεκτρικὸ σταθμό, ποὺ προσπαθοῦσε τὴ νύχτα νὰ σβύσει τὴ λάμπα ρίχνοντας νερό. Πόσα προβλήματα δὲν ὀρθώθηκαν τότε μπροστὰ στὴν νεαρὴ σοβιετικὴ Ρωσία, τὰ ὁποῖα φαίνονται ἄλυτα ὄχι μόνο ἀπὸ τοὺς βυτιλοὺς παρατηρητές; Σχεδὸν ὁλοκληρωτικὴ ἀγραμματοσύνη, πεῖνα, ἀρρώστιες, οἰκονομικὴ καταστροφή, ἀνεργία, ἐθνικὴ ἀπομόνωση, ὀξύτατη καὶ ἔνοπλη ἀκόμη ἀντίσταση τῶν ὑπολειμμάτων τῶν ἐκμεταλλευτριῶν τάξεων.

Ἀπὸ τὴν πρώτη ἠλεκτρικὴ λάμπα (ἐκεῖνα τὰ χρόνια στὴ βιομηχανικὰ ἀναπτυγμένες χῶρες αὐτὸ ἦταν ἕνα συνηθισμένο ἐξάρτημα τῆς ζωῆς) μέχρι τὸν πρῶτο στὸν κόσμο ἀτομικὸ σταθμὸ παραγωγῆς ἠλεκτρικῆς ἐνέργειας, δηλαδὴ τὴν πρώτη ἐπιστημονικοτεχνικὴ καὶ παραγωγικὴ ἐπίλυση τοῦ προβλήματος τῆς λήψης ἀτομικῆς ἐνέργειας γιὰ εἰρηνικοὺς σκοπούς, πρὸς τὴν ὁποία ἡ Δύση ἦταν πλέον ὑποχρεωμένη νὰ βιαστεῖ, γιὰ νὰ μὴν μείνει πίσω ἀπὸ τὴν πρόοδο, ὅλη αὐτὴ ἡ ἐξέλιξη παρουσίασε στὸν κόσμο τὴν καινούργια κοινωνία μὲ ἕνα νέο φῶς.

Καὶ τώρα ἡ ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ στὴν ἀπόφασή της σημειώνει ὅτι μόνο στὴ νέα δεκαετία διπλασιάστηκε στὴν πρόξη ἡ οἰκονομικὴ ἰσχὺς τῆς χώρας, ποὺ δημιουργήθηκε τὰ προηγούμενα πενήντα χρόνια.

Καὶ κάπου, ἐκεῖ, γύρω σ' αὐτὴν τὴν περίοδο, οἱ δυτικοὶ ἐμπειρογνώμονες, γιὰ τοὺς ὁποίους ἡ ἀλήθεια εἶχε μεγαλύτερη ἀξία ἀπὸ συμπάθειες καὶ ἀντιπάθειες, ἐγκατέλειψαν τὶς ἀμφιβολίες γιὰ τὴν ζωτικότητα τῆς σοβιετικῆς σχεδιοποιημένης οἰκονομίας καὶ γιὰ πρώτη φορὰ διατύπωσαν τὴν ὑπόθεση: παίρνοντας ὑπ' ὄψη ὅτι οἱ ΗΠΑ κάνουν βῆμα σημειωτὸ καὶ ἡ ΕΣΣΔ ἀναπτύσσεται δυναμικά, δὲν ἀποκλείεται γύρω στὸ 1980 νὰ φθάσει τὴν ἡγέτρια δύναμη τοῦ καπιταλιστικοῦ κόσμου στοὺς βασικοὺς βιομηχανικοὺς δείχτες.

Μὲ ποιὸ τρόπο; Ἂν πιστέψουμε τὴν ἱστορία οἱ δυτικοὶ κριτες δὲν θὰ ὁδηγηθοῦν σὲ ἕνα λογικὸ συμπέρασμα μέχρις ὅτου δὲν πραγματοποιήσουν ἀκόμα μιά, μπορεῖ νὰ ποῦμε, τὴν πιὸ βασικὴ «ἀνακάλυψη». Οἱ κοινωνικὲς ἀλλαγὲς ποὺ προκάλεσε ἡ Ὀχτωβριανὴ ἐπανάσταση ἀπελευθέρωσαν τόση ἀνθρώπινη ἐνέργεια καὶ συνεχίζουν νὰ τὴν ἀπελευθερώνουν καὶ σήμερα, στὶς συνθῆκες πλέον τοῦ ἀναπτυγμένου σοσιαλισμοῦ, ποὺ ὁ κόσμος ἄρχισε στὰ σοβαρὰ νὰ σκέπτεται γιὰ ἕνα τέτοιο φαινόμενο σὰν τὸν νέο ἄνθρωπο στὴ νέα κοινωνία. Γιὰ τὶς ἀντιλήψεις του, τὰ ἐνδιαφέροντα καὶ τὶς ἐπιδιώξεις του.

Πραγματικὸ κριτήριο πολιτισμοῦ δὲν εἶναι τὰ δεδομένα τῆς στατιστικῆς, δὲν εἶναι τὸ μέγεθος τῶν πόλεων καὶ τῆς συγκομιδῆς, ἀλλὰ «ὁ ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖο δημιουργεῖ ἡ χώρα». Αὐτὸ τὸ εἶπε, ἀπὸ τὰ μέσα ἀκόμη τοῦ 19ου αἰώνα, ὁ ἀμερικανὸς φιλόσοφος καὶ ποιητὴς Ρὰλφ Οὐόντλο Ἔμερσον, ποὺ δὲν εἶχε σχέση μὲ τὰ ἰδεώδη τοῦ μαρξισμοῦ.

Ὁ παλιὸς κόσμος εἶναι φορτωμένος τὸ βαρὺ φορτίο τῆς ἐκμετάλλευσης ἀνθρώπου ἀπ' ἄνθρωπο. Στὸ κυνήγι τοῦ κέρδους καί, συνεπῶς, γιὰ μιὰ θέση κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο, ὁ ἰσχυρὸς συνθλίβει τὸν ἀδύνατο. Πολλοὶ κοινωνιολόγοι στὶς ΗΠΑ δὲν ξέρουν πῶς νὰ λύσουν αὐτὸ τὸν κόμπο τῶν ἀντιθέσεων, στὸν ὁποῖο εἶναι σφιχτὰ δεμένη ἡ οἰκονομία, ἡ πολιτικὴ καὶ ἡ ἠθική.

Ρατσισμὸς καὶ ἐθνικὴ ἰσοτιμία εἶναι δυὸ ἀλληλοαποκλειόμενα πράγματα. Ἡ κοινωνία ὅταν κατασκευάζει μιὰ ἐκκλησία εἴτε ἕνα προσευχητήριο χωριστὰ γιὰ μαύρους καὶ λευκοὺς παραδέχεται ὅτι οἱ ἄνθρωποι μὲ διαφορετικὸ χρῶμα μποροῦν νὰ εἶναι ἴσοι μπροστὰ στὸ θεό, ἀλλὰ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἰσότητα στὴ ζωὴ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἂν αὐτὸ δὲν ὑπάρχει στὸ «σπίτι τους», στὴ δική τους πατρίδα, τότε μὲ ποιὰ ἠθικὰ ἰδεώδη οἱ κήρυκες τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ πηγαίνουν στὴν «μαύρη» Ἀφρική, στὴν κίτρινη Ἀσία, εἴτε στὴν λατινικὴ Ἀμερική;

Ὁ ρατσισμὸς καὶ ὁ σωβινισμὸς παραμένουν σήμερα, καὶ αὐτὸ τὸ ἐπιβεβαιώνουν καὶ τὰ ντοκουμέντα τοῦ ΟΗΕ, σὲ «νησίδες» ὅπως ἡ Ροδεσία ἢ τὸ Ἰσραήλ, καὶ ἡ συνείδηση τῆς ἀνθρωποτήτος δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἥσυχη. Καὶ ὁ κίνδυνος τοῦ σωβινισμοῦ σὲ παγκόσμια κλίμακα ὅπως καὶ πρὶν εἶναι τὸ ὀξύτατο πρόβλημα τοῦ αἰώνα. Ὁ καθηγητὴς Χέρμπερτ Σίλλερ σὲ σειρὰ ἄρθρων στὴν «Μὸντ ντιπλοματίκ» παρατηρεῖ σωστὰ ὅτι ἡ ὕπουλη προπαγάνδα ὑπὲρ τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ ἐπιδιώκει νὰ ἐξαλείψει τὴν διαφορὰ τῶν πολιτισμῶν χάριν τῆς ἀμείλικτης ὁμοιομορφίας τους, προβιβάζοντας τὴν ὑπεροχὴ ὡρισμένων καὶ ἀποκαλύπτοντας σὰν κατώτερους ἐκείνους, ποὺ διαμφισβητοῦν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.

Τὰ ἠθικὰ κριτήρια τῆς κοινωνίας θὰ βρίσκωνται ὑπὸ ἀμφιβολία, μέχρις ὅτου οἱ μισοὶ ἄνθρωποι τῆς κοινωνίας θὰ ἔχουν τὰ προνόμια ποὺ στεροῦνται οἱ ἄλλοι μισοί. Στὴ Γαλλία ὁ νόμος ἐγγυᾶται γιὰ τὴ γυναίκα ἴσα δικαιώματα μὲ τὸν ἄνδρα σ' ὅλους τοὺς τομεῖς. Ἀλλὰ ὅπως διαπιστώνει ὁ γαλλικὸς τύπος ἐκεῖ ἀπολύουν ἀπὸ τὴν δουλειὰ τὴν ἐργάτρια, γιατὶ «παραδέχτηκε» μπροστὰ στὸν ἐργοδότη ὅτι εἶναι ἔγκυος, εἴτε ὅτι ἀρραβωνιάστηκε, καὶ τὸ μεροκάματα τῆς γυναίκας σὲ μέσο ὅρο εἶναι κατὰ τὸ ἕνα τρίτο μικρότερο ἀπὸ τὸ μεροκάματο τοῦ ἄνδρα.

Θὰ ἦταν ἀφελὲς νὰ ὑποτεθεῖ ὅτι στὴ Σοβιετικὴ κοινωνία ὁ ἄνθρωπος, ποὺ ἡ ἐπανάσταση ἀπελευθέρωσε ἀπὸ τὴν ἐκμετάλλευση, ποὺ ἔγινε ἰσότιμος σὲ μιὰ κοινότητα 120 καὶ πλέον λαῶν καὶ ἐθνοτήτων, τοὺς ἔκανε δεκτὴ τὴν ἰσότητα τοῦ ἄνδρα καὶ τῆς γυναίκας καὶ στὸν ὁποῖο δόθηκε εὐρὺ δικαίωμα στὴν μόρφωση, ἔγινε μὲ μιᾶς διαφορετικός. Κάθε πεντάχρονο εἶναι σὰν νὰ προσθέτει ἕναν ἀκόμη δακτύλιο στὸ δένδρο τῆς ζωῆς μας. Ἐδῶ ὅλα μποροῦν νὰ ἐλεγχθοῦν, νὰ μετρηθοῦν καὶ νὰ παρατηρηθοῦν. Μὲ τὴν ἀνάπτυξη καὶ τὴ διαμόρφωση τῶν νέων ἰδιοτήτων τοῦ ἀνθρώπου ὅλα εἶναι προσμέτρητα πιὸ σύνθετα, λεπτὰ καὶ εὐαίσθητα.

Ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπανάσταση ὁ ἄνθρωπος στὴ νέα κοινωνία παρέμενε τέτοιος σὰν καὶ σὲ ὁποιαδήποτε ἄλλη χώρα τοῦ κόσμου— οὔτε καλύτερος, οὔτε χειρότερος. Ἐξ αἰτίας τῶν προαιώνιων προκαταλήψεων δὲν μποροῦσε ἀπὸ μιᾶς ἀρχῆς νὰ ἐπωφεληθεῖ ἀπόλυτα ἀπὸ τὶς ἐλευθερίες ποὺ ξάνοιξαν μπροστά του. Προσπαθοῦσε νὰ ὑπερνικήσει μέσα του ἐκεῖνα ποὺ οἱ ψυχολόγοι καὶ κοινωνιολόγοι τῆς Δύσης ἔχουν τὴν τάση νὰ τοῦ ἀποδίδουν κάτι σὰν αἰώνια δοσμένο: τὸν ἀτομικισμό, τὸν ἐγωισμό τὴν ἐγωπάθεια, τὴν ἀπληστεία κλπ.

Ἡ δημιουργία μιᾶς ἰσχυρῆς ὑλικοτεχνικῆς βάσης, ποὺ ἐξασφαλίζει στὸ λαὸ τὴ συνεχῆ ἄνοδο τῆς εὐημερίας καὶ στη βάση αὐτὴ τὴ διαμόρφωση ἑνὸς ἀνθρώπου μορφωμένου, μὲ πλατὺ πολιτιστικὸ ὁρίζοντα, καὶ πνευματικὸ πλοῦτο, διακηρύχτηκε ἀπὸ τὸ Κομμουνιστικὸ κόμμα σὰν ὁ κύριος προγραμματικὸς σκοπός του.

Καὶ στὸ μέτρο ποὺ ἡ κοινωνία δημιουργεῖ τὰ πλούτη της μόνο μὲ τὴ δουλειά, ἡ κύρια σφαίρα, στὴν ὁποία διαμορφώνονται καὶ ἐδραιώνονται οἱ ἰδεολογικές, ἠθικές, αἰσθητικὲς καὶ ὅλες οἱ ἄλλες πνευματικὲς ἀξίες τοῦ ἀνθρώπου ἔγινε ἡ ἐλεύθερη ἐργασία. Οἱ νόμοι τοῦ κράτους προστατεύουν τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὶς ἐπιβουλὲς ἐκ μέρους ὁποιουδήποτε κατὰ τῆς περιουσίας του, τοῦ τὴν ἀπέκτησε μὲ τίμια δουλειά, ἐναντίον τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν δικαιωμάτων του, ἐναντίον τῆς ἀξιοπρέπειας του. Ταυτόχρονα ἡ κοινωνία προφυλάσσει καὶ τὸν ἐυατό της ἀπὸ τὶς ἐπιβουλὲς ὁποιουδήποτε ξεχωριστοῦ προσώπου κατὰ τῶν ἀνθρωπιστικῶν της νόμων, στὴ βάση τῶν ὁποίων ἔχουν τεθεῖ οἱ ἀρχὲς τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἰσότητας γιὰ ὅλους.

ΑΣΤΕΡΙΑ

ΚΩΝ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΡΑΛΙΑ ΠΡΟΑΣΤΙΟΥ

★

ΚΑΘΕ ΒΡΑΔΥ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΚΑΘΑΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑ ΜΕ ΤΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ

POSIDON

Τραγουδοῦν:

ΤΑΚΗΣ ΚΟΛΛΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΙΜΗΣ ΜΑΡΤΣΕΚΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΛΑΚΗΣ ΜΠΟΥΝΙΑΣ

Μπουζούκι

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΖΑΡΑΚΙΩΤΗΣ

Ἡ αἴθουσα διατίθεται γιὰ χοροὺς καὶ συνεστιάσεις
ΡΕΖΕΡΒΕ ΤΗΛΕΦ. 421-837

Α.Ε.Κ.-Κ. Π. ΡΑΙΗΝΤΖΕΡΣ

ΛΟΝΔΙΝΟ

Τὸ Γραφεῖον Γενικοῦ Τουρισμοῦ «ΑΧΑ·Ι·Α» ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὴν

ΜΠΡΙΤΙΣ—ΑΙΡΓΟΥΕΗΣ

Ἐθνικὴ Ἑταιρεία τῆς Ἀγγλίας διοργανώνει 3—ΗΜΕΡΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΗΝ 1)3) 1977

ΣΑΣ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΜΕ:

—Ἀεροπορικὸ Ταξίδι μὲ Τζάμπο —Μπόϊνγκ
—Ξενοδοχεῖα Α' Κατηγορίας Μάουντ Ροϋαγιὰλ ἢ Κάμπερλαντ στὴν καρδιὰ τοῦ Λονδίνου
—Πούλμαν ποὺ θὰ σᾶς μεταφέρουν στὸ Ξενοδοχεῖο μόλις φθάσετε, στὸ γήπεδο καὶ στὸ ἀεροδρόμιο γιὰ τὴν ἐπιστροφή
—Εἰσιτήριο γιὰ τὸν ἀγῶνα μὲ ἀριθμημένη θέση
—Ξενάγησις καὶ περιήγησις τῆς πόλεως. Εὐκαιρία γιὰ ψώνια
—Προγεύματα
—ΟΛΑ ΑΥΤΑ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΗ ΤΙΜΗ ΤΩΝ 7.650 Δρχ. ΔΗΛΩΣΑΤΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΓΙΑ ΕΝΑ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

Πληροφορίαι—Ἐγγραφαί: Πατρέως 58
ΤΗΛΕΦ. 271-205 ἢ 222-629
«ΑΧΑ·Ι·Α» Καλὸ Παιγνίδι καὶ ΝΙΚΗ

ΙΖΟΛΑ

ΡΟΥΠΑ - ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Ο.Ε.

Μία φίρμα μὲ παράδοση... τόσα χρόνια κοντὰ στὸ πελάτη, ἀλλὰ καὶ ἡ προτίμησή σας μᾶς δίνουν τὴν δυνατότητα νὰ συνδυάζουμε

ΤΗΝ ΥΨΗΛΗ ΚΑΙ ΣΤΑΘΕΡΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΜΕ ΤΙΣ ΤΟΣΟ ΧΑΜΗΛΕΣ ΤΙΜΕΣ

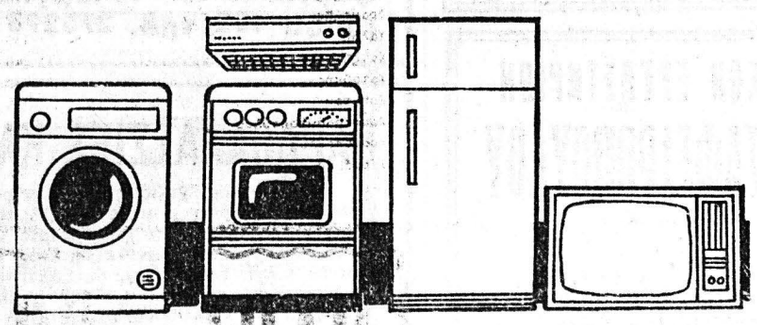

1-20 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ

Καὶ μποροῦμε καὶ κάνουμε ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ φυσικά... μὲ τὶς τιμὲς ἀκόμα πιὸ χαμηλὲς

ΚΑΙ ΜΕ ΣΤΑΘΕΡΗ ΠΑΝΤΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑ

ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΙΖΟΛΑ

ΡΟΥΠΑ - ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Ο.Ε.

ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ 10, ΠΑΤΡΑ, ΤΗΛ. 72-621

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

"Ἔχει αὐξηθῆ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐργένηδων στὶς Η.Π.Α.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ. Εἰς νέος τρόπος ζωῆς, μὲ ἐπίκεντρον τοὺς ἀνυμφεύτους ἄνδρας καὶ τὰς ἀνυπάνδρους γυναῖκας ἀρχίζει νὰ προσδίδη νέας διαστάσεις εἰς τὰς Ἀμερικανικὰς πόλεις, μικρὰς καὶ μεγάλας. Συμφώνως πρὸς τὰς νεωτέρας στατιστικάς, ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἀμερικανῶν, οἱ ὁποῖοι ζοῦν μόνοι ἢ μειράζονται ἓν διαμέρισμα μὲ «ἐργένηδες» συνοίκους ἔχει αὐξηθῆ κατὰ τὴν τελευταίαν ἑξαετίαν κατὰ 41 καὶ πλέον τοῖς ἑκατόν, ἤτοι εἰς τὸ ἐπταπλάσιον ἀριθμοῦ τῶν νέων ζευγῶν. Σήμερον, εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, οἱ «ἐργένηδες» ἀντιπροσωπεύουν τὸ ἕν τρίτον τῶν σπιτικῶν.

Αἱ ἀλλαγαί, αἱ ὁποῖαι προκύπτουν ἐκ τοῦ νέου φαινομένου ἀποκαλύπτονται κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους. Ἡ βιομηχανία ἐπινοεῖ νέα προϊόντα — ἀπὸ ἔπιπλα ἕως ἑτοιμα φαγητά, διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἀτόμων ποὺ ζοῦν μόνα.

Ἀπὸ τῆς πλευρᾶς των, οἱ ἄγαμοι ζητοῦν ὅπως μεταβληθοῦν οἱ φορολογικοὶ νόμοι, οἱ ὅροι τῶν ἀσφαλίσεων ἢ τῶν τραπεζικῶν δανείων, οἱ ὁποῖοι εὐνοοῦν τοὺς ἐγγάμους.

—Ὅλα αὐτὰ σημαίνουν ὅτι, μετ' ὀλίγον θὰ ζῶμεν εἰς ἕνα κόσμον, εἰς τὸν ὁποῖον οἱ ἄνθρωποι ποὺ θὰ ζοῦν μόνοι, ἐὰν εἶναι οἱ περισσότεροι», λέγει ὁ Τζόζεφ Πέρις, ἀναλυτὴς ἀγορᾶς εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην. «Πρόκειται περὶ μιᾶς τάσεως μὲ τεραστίας ἐπιπτώσεις εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις, εἰς τὴν κρατικὴν διοίκησιν καὶ γενικῶς, εἰς τὴν κοινωνίαν μας. Διότι οἱ ἄγαμοι συγκεντροῦνται ὁλονὲν περισσότερον εἰς τὰ κέντρα τῶν πόλεων, ἐνῶ αἱ οἰκογένειαι προτιμοῦν νὰ ζοῦν εἰς τὰ προάστια».

Μία ἐκ τῶν πρώτων πόλεων εἰς τὰς ὁποίας ἡ ἐπιροὴ τῶν μοναχικῶν ἀνθρώπων κατέστη ἐμφανής, εἶναι τὸ Σικάγον. Κατὰ τὸν Πιὲρ ντὲ Βίζ, καθηγητὴν τῶν πολεοδομικῶν ἐπιστημῶν, εἰς τὸ πανεπιστήμιον τοῦ Ἰλλινόϊς, οἱ «μοναρχικοὶ» ἔχουν σύρει τὸ κέντρον τῆς πόλεως ἐκ τῆς φθορᾶς.

Πρὸ τοῦ 1963, ὅτε ὡκοδομήθη, διὰ κρατικῶν δαπανῶν, τὸ τεράστιον συγκρότημα Κάρολ Σάντμπουργκ Βίλλατζ, ὅπου διαμένουν, ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον, ἄγαμοι εἰς μικρὰ διαμερίσματα, ἡ περιοχὴ ἦτο εἰς ἄυλιος χώρος με τρωγλες, ρυπαρὰς τεβέρνας καὶ κακόφημα ξενοδοχεῖα. Σήμερον, εἰς τὴν περιοχὴν ὑπάρχουν ἐννέα συγκροτήματα πολυκατοικιῶν τὰ ὁποῖα περιβάλλονται ὑπὸ μικροτέρων ἀναπτυσσομένων πολυκατοικιῶν, ἡ δὲ ἀξία τῶν οἰκοπέδων ἔχει αὐξηθῆ, κατὰ τὴν τελευταίαν 20ετίαν ἀπὸ 100 δολλάρια, κατὰ τετραγωνικὸν πόδα, εἰς 3.000 δολλαρίων. Τὰ ἐνοίκια ἔχουν ὑπερδιπλασιασθῆ κατὰ τὴν τελευταίαν 10ετίαν, ἔχουν φθάσει δὲ τὰ 400 δολλάρια μηνιαίως, διὰ ἓν δωμάτιον μὲ κουζίναν καὶ λουτρόν. Οἱ μὴ δυνάμενοι νὰ ἀντιμετωπίσουν τὴν δαπάνην μοιράζονται τὸ διαμέρισμα μὲ ἕτερον ἄτομον καί, οὕτω, ὁ ἀριθμὸς τῶν συμβιούντων ἀγάμων διαρκῶς αὐξάνεται.

Τυπικὴ περίπτωσις εἶναι τῆς Κάρολ Ἰγκνέλσι, ἡλικίας 29 ἐτῶν. Μετώκησεν εἰς μίαν ἐκτῶν μεγαλυτέρων πολυκατοικιῶν πρὸ ἑνὸς ἔτους, μεταβαίνει δὲ καθημερινῶς εἰς τὸ προάστιον Ἰνδιάνα, ὅπου ἐργάζεται ὡς διδασκάλισσα. Δύο βράδια ἑβδομαδιαίως, παρακολουθεῖ ἀνώτερα μαθήματα, ἕτερα δύο δέ, ἐξέρχεται μὲ φίλους.

—Ποτὲ δὲν θὰ ξαναζήσω εἰς προάστιον ἀνύπανδρος», λέγει. «Εἶναι φοβερὰ πληκτικόν. Ὁ κόσμος, ἐκεῖ, σὲ κάμνει νὰ αἰσθάνεσαι ὅτι πρέπει νὰ ζητῆς συγγνώμην διότι εἶσαι ἄγαμος.

Τεράστιαι πολυκατοικία διὰ μόνους, ὑπάρχουν εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς μεγάλας πόλεις. Ἔχουν, ἐστιατόρια, νυκτερινὰ κέντρα, γήπεδα τέννις καὶ γκόλφ, σαλόνια. Εἰς τὸ Λὸς Ἄντζελες, ὑπάρχει μία πολυκατοικία μὲ 8.500 διαμερίσματα ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τοῦ Εἰρηνικοῦ μὲ «μαρίναν» διὰ τὰς ἱστιοπλοϊκὰς ἐναστολήσεις τῶν ἐνοίκων, τὰ δύο τρίτα τῶν ὁποίων εἶναι ἄγαμοι.

Πολλοὶ ἐκ τῶν ἐντοπίων συμφωνοῦν ὅτι ἡ παρουσία τόσων ἀγάμων, ἔχει δώσει εἰς τὴν πόλιν νέαν οἰκονομικὴν καὶ πολιτιστικὴν δραστηριότητα καὶ δὴ εἰς τὴν περιοχήν, ἡ ὁποία, ἄλλοτε, ἦτο νεκρωμένη.

Εἰς ἄλλας, ὅμως, περιοχάς, οἱ ἐντόπιοι εἶναι δυσηρεστημένοι διὰ τὴν ἔλευσιν τόσων μοναχικῶν ἀτόμων. Εἰς τὸ κέντρον τῆς Νέας Ὑόρκης, ὅπου οἱ ἄγαμοι ἔχουν κατακλύσει τὰς πολυκατοικίας καὶ τὰ ἐστιατόρια, αἱ οἰκογένειαι φεύγουν διότι τὰ ἐνοίκια ἔχουν αὐξηθῆ, ὡς καὶ τὰ ἐγκλήματα.

Ὁ Τζόζεφ Σπινέλλι, κάτοικος τῆς Γιόρκβιλλ, εἰς τὸ Μανχάττον, λέγει:

—Ἡ συνοικία μας, ἦτο ἄλλοτε, «οἰκογενειακή». Τώρα δὲν εἶναι πλέον τόπος διὰ νὰ ζήση μία οἰκογένεια μὲ παιδιά.

ΚΟΜΜΩΣΕΙΣ

ἀπὸ τὸν ΚΑΝΑΔΟ ΖΩΡΖ

ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ & ΟΜΟΡΦΙΑΣ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ — ΚΟΡΙΝΘΟΥ 244

ΤΗΛ. 277-485 & 272-354

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΡΗΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

ΤΟ «ΑΡΚΑΔΙ»

★

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 18-2-77 ΩΡΑ 9 Μ.Μ.

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΚΡΗΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΑΜΑΖΟΝΑ

ΠΡΟΑΣΤΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

ΜΕ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΒΡΑΚΟΦΟΡΩΝ

Προσκλήσεις ΕΛΕΥΘ. ΒΡΟΝΤΑΚΗΣ
Μαιζῶνος 123 — ΤΗΛ. 270-526

ΠΕΤΡΑΔΑΚΙ

ΣΥΝΕΧΙΖΟΥΜΕ ΚΑΘΕ ΒΡΑΔΥ

καὶ μέχρι τὴν Καθαρὰ Δευτέρα 21 Φεβρουαρίου

ΞΕΦΑΝΤΩΜΑ ΜΕ ΑΣΤΕΡΙΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΛΟΥ·Ι·ΖΑ ΜΕΛΙΝΤΑ

ΜΑΡΙΝΑ

ΘΑΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Ὁ σολίστ τοῦ μπουζουκιοῦ

ΝΙΚΟΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙΩΤΗΣ

μὲ τὴ 10μελῆ ὀρχήστρα τους

Ἐξασφαλίσατε ἐγκαίρως τραπέζι

ΤΗΛΕΦ. 324-830

Τὸ κέντρον ἀναλαμβάνει χοροὺς καὶ συνεστιάσεις